

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Gospodarka odpadami		7.2.0321	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
null			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Chemii	Ochrona Środowiska	forma	stacjonarne
		moduł	Podstawowa
		specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	Podstawowa
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Anna Gołąbiewska; dr Anna Malankowska; mgr Marek Kobylański; dr Joanna Nadolna; mgr inż. Beata Bajorowicz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Wykład, Ćw. laboratoryjne		zajęcia - 45 godz.	
Sposób realizacji zajęć		konsultacje - 6 godz.	
zajęcia w sali dydaktycznej		praca własna studenta - 49 godz.	
Liczba godzin		RAZEM: 100 godz. - 4 pkt. ECTS	
Ćw. laboratoryjne: 30 godz., Wykład: 15 godz.			
Cykl dydaktyczny			
2017/2018 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykonywanie doświadczeń		Sposób zaliczenia	
- Wykład z prezentacją multimedialną		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- test pisemny z pytaniami otwartymi	
		- kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Wykład	
		• pozytywna ocena z zaliczenia pisemnego składającego się z pytań otwartych obejmujących zagadnienia wymienione w treściach programowych wykładu i ćwiczeń laboratoryjnych, skala ocen zgodna z regulaminem studiów na UG	
		Ćwiczenia laboratoryjne	
		• pozytywna ocena to min. 51% możliwych do uzyskania punktów z kolokwiów cząstkowych obejmujących zakres materiału realizowanego podczas ćwiczeń, skala zgodnie z Regulaminem Studiów UG	
		• negatywna ocena może być poprawiona na podstawie dodatkowego kolokwium z materiału obejmującego cały zakres ćwiczeń (min 51% możliwych do uzyskania punktów).	
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			

Sposób weryfikacji przyswojenia wiedzy:

Student poprawnie wybiera odpowiedzi na pytania testowe i udziela odpowiedzi na pytania otwarte (zaliczenie) odnoszące się do materiału realizowanego podczas wykładów oraz ćwiczeń laboratoryjnych (K_W03, K_W06, K_W09, K_W_11, K_W13). Na sprawdzianach cząstkowych, kolokwium końcowym oraz zaliczeniu: a) zna główne cele i znaczenie gospodarki odpadami, b) zna główne składniki systemu gospodarki odpadami (system zbierania odpadów, kompostownia, spalarnia, składowisko, c) zna negatywne oddziaływanie składników gospodarowania odpadami na środowisko i sposoby odpowiedniego przeciwdziałania.

Sposób weryfikacji nabycia umiejętności:

Obserwacja studenta podczas wykonywania doświadczeń przewidzianych w programie ćwiczeń laboratoryjnych oraz ocena dostarczonych sprawozdań. Student przygotowuje sprawozdania zawierające cel i opis przebiegu ćwiczenia posługując się prawidłową terminologią, przedstawia obliczenia wyników i ich interpretację oraz wyciąga właściwe wnioski (K_U03, K_U06).

Sposób weryfikacji nabycia kompetencji społecznych:

Obserwacja pracy studenta podczas zajęć. Student chętnie zadaje pytania podejmuje dyskusję podczas zajęć oraz uczestniczy w konsultacjach (K_K01). Podczas opracowywania wyników badań oraz problemów teoretycznych potrafi wskazać braki w swojej wiedzy i uzupełnić je wyszukując i cytując literaturę przedmiotu, dostrzega możliwości dalszego rozwoju (K_K02).

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Chemia ogólna, chemia organiczna, chemia nieorganiczna, chemia analityczna.

B. Wymagania wstępne

Znajomość podstaw chemii ogólnej, chemii organicznej, nieorganicznej, oraz metod analizy ilościowej.

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z głównymi problemami związanymi z gospodarką odpadami.

Praktyczne zapoznanie studentów z metodami unieszkodliwiania odpadów, recyklingu odpadów oraz analizy ilościowej wybranych składników odpadów.

Treści programowe

A: Problematyka wykładu:

Podstawy prawne gospodarowania odpadami – Ustawa o odpadach. System zagospodarowania odpadów komunalnych: zbieranie, segregowanie, urządzenia do mechanicznego segregowania odpadów, pojemniki na odpady, pojazdy do wywozu odpadów. Podstawowe metody unieszkodliwiania odpadów komunalnych: kompostowanie, składowanie, spalanie. Odzysk odpadów: zagospodarowanie odpadów paleniskowych, zużytych opon samochodowych, zużytych olejów smarowniczych, sprzętu elektronicznego, wyeksploatowanych pojazdów mechanicznych. Odpady mineralne górnictwa, hutnictwa i przemysłu nieorganicznego. Odpady niebezpieczne i ich unieszkodliwianie: metody fizyczno-chemiczne, zestalanie, spalanie. Spalarnie odpadów niebezpiecznych. Metody układy oczyszczania spalin. Zagospodarowanie odpadów medycznych.

B: Problematyka ćwiczeń laboratoryjnych

Oznaczenie składu morfologicznego odpadów. Określenie właściwości paliwowych lub nawozowych wyselekcjonowanych frakcji odpadów. Wizyta studyjna w Zakładzie Utylizacji w Gdańsku.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

1. Czesława Rosik-Dulewska, Podstawy gospodarki odpadami, PWN, Warszawa, 2010
2. Bernd Bilitewski, Georg Hardtle, Klaus Marek, Podręcznik gospodarki odpadami, teoria i praktyka, Wydawnictwo Seidel-Przywecki, 2006

Efekty kształcenia

(obszarowe i kierunkowe)

K_W05 wyjaśnia mechanizmy procesów jednostkowych stosowanych w ochronie środowiska naturalnego oraz metody zagospodarowywania odpadów;
K_W07 rozróżnia mechanizmy i procedury prawno-administracyjne w ochronie środowiska oraz interpretuje jej międzynarodowy wymiar;
K_U02 proponuje procesy i metody oczyszczania wód i ścieków oraz zagospodarowania odpadów stosowane w ochronie środowiska naturalnego;
K_U06 interpretuje dokumenty polityki w zakresie ochrony środowiska w nawiązaniu do polskich i międzynarodowych regulacji prawnych;
K_K04 odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz pracę zespołową, w roli zarówno uczestnika jak i koordynatora zespołu;

Wiedza

1. Zna podstawowe ogniwa łańcucha gospodarki odpadami
2. Rozumie potrzebę odzysku/recyklingu odpadów i sposoby jego realizacji
3. Zna podstawowe przepisy prawa regulujące gospodarkę odpadami
3. Rozumie podstawowe pojęcia związane z gospodarką odpadami: odzysk, unieszkodliwianie, recykling
4. Zna budowę typowych instalacji do zagospodarowania odpadów
5. Zna negatywne czynniki składowania i spalania odpadów
6. Zna metody zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu składowisk i spalarni na środowisko

Umiejętności

1. Potrafi dokonać unieszkodliwiania, recyklingu wybranych odpadów
2. Potrafi prowadzić jednostkowe operacje unieszkodliwiania odpadów (strącanie, flokulacja/koagulacja, sączenie, adsorpcja)
3. Potrafi dokonać recyklingu (odzysk papieru z makulatury, recykling rozpuszczalników)
4. Umie dokonać analizy pewnych typów odpadów

<p>K_K06 wykazuje odpowiedzialność za bezpieczeństwo pracy własnej i innych uwzględniając zagrożenia wynikające ze stosowanych technik badawczych oraz tworzy warunki bezpiecznej pracy w laboratorium lub w terenie</p>	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji przez siebie lub innych zadań, 2. Zachowuje otwartość na nowe rozwiązania związane z gospodarką odpadami, 3. Wyjaśnia innym znaczenie prawidłowego gospodarowania odpadami dla ochrony środowiska i poszanowania zasobów naturalnych, 4. Jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i innych, 5. Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.
<p>Kontakt</p> <p>anna.golabiewska@ug.edu.pl</p>	